

NORGES HØYESTERETT

Den 3. juni 2025 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Falkanger, Steinsvik og Lund i

HR-2025-1022-U, (sak nr. 25-064504STR-HRET), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat Erik Vatne)

mot

Påtalemyndigheten (politiadvokat Charlotte-Renée Ulstad)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder elektronisk kontroll av besøksforbud, jf. straffeprosessloven § 222 g.
- (2) Den 28. februar 2025 besluttet påtalemyndigheten å ilegge A besøksforbud overfor B frem til 8. september 2025, jf. straffeprosessloven § 222 a. Samme dag ble det med hjemmel i straffeprosessloven § 222 g besluttet elektronisk kontroll av besøksforbudet frem til 8. juni 2025.
- (3) A samtykket til besøksforbudet, men ikke til elektronisk kontroll. Påtalemyndigheten brakte saken inn for retten.
- (4) Ved Trøndelag tingretts kjennelse 27. mars 2025 ble besøksforbudet opprettholdt, men påtalemyndighetens begjæring om elektronisk kontroll med besøksforbudet ble ikke tatt til følge.
- (5) Påtalemyndigheten anket kjennelsen og begjærte oppsettende virkning. Tingretten tok begjæringen til følge.
- (6) Frostating lagmannsrett avsa 8. april kjennelse med slik slutning:

«Påtalemyndighetens begjæring om besøksforbud med elektronisk kontroll frem til 8. juni 2025 tas til følge.»
- (7) Kjennelsen ble avsagt under dissens.
- (8) A har anket til Høyesterett. Han har i korte trekk gjort gjeldende at lagmannsrettens begrunnelse er mangelfull, både når det gjelder valg av hjemmelsgrunnlag og ved vurderingen av kravet til nødvendighet og forholdsmessighet. Subsidiært gjør han gjeldende at

lagmannsretten har tolket straffeprosessloven § 222 g feil idet terskelen for nødvendighetskravet i § 222 g første ledd første alternativ og kravet til forholdsmessighet i § 170 a er satt for lavt.

(9) A har lagt ned slik påstand:

«Prinsipalt: Begjæring om elektronisk kontroll av besøksforbud tas ikke til følge.

Subsidiært: Lagmannsrettens kjennelse oppheves.»

(10) *Påtalemyndigheten* har i korte trekk gjort gjeldende at det ikke hefter feil ved lagmannsrettens saksbehandling eller lovtolkning.

(11) *Påtalemyndigheten* har lagt ned slik påstand:

«Anken forkastes.»

(12) *Høyesteretts ankeutvalg* kan bare prøve lagmannsrettens saksbehandling og generelle lovtolkning, jf. straffeprosessloven § 388 første ledd. Når det gjelder forholdet til Grunnloven og Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK), kan ankeutvalget også prøve den konkrete rettsanvendelsen, men ikke lagmannsrettens bevisbedømmelse.

(13) Straffeprosessloven § 222 g trådte i kraft 8. april 2024. Høyesterett la i HR-2024-1737-A til grunn at tilbakevirkningsforbudet i Grunnloven § 97 stenger for å ilegge elektronisk kontroll etter straffeprosessloven § 222 g første alternativ, når dette er begrunnet i mistanke om brudd på besøksforbud som har skjedd før lovens ikrafttredelse. Avgjørelsen gjaldt elektronisk kontroll etter straffeprosessloven § 222 g første ledd første alternativ.

(14) I saken her har lagmannsretten lagt til grunn at elektronisk kontroll er hjemlet i begge alternativer, men begrunnelsen knytter seg i første rekke til § 222 g første alternativ. I kjennelsen skriver en samlet lagmannsrett på side 3:

«Straffeprosessloven § 222 g gir hjemmel for å ilegge elektrisk kontroll (OVA) av et besøksforbud eller kontaktforbud dersom den forbudet retter seg mot, med skjellig grunn mistenkes for brudd på forbudet, og elektrisk kontroll anses nødvendig for at forbudet skal bli overholdt.

Det foreligger skjellig grunn til mistanke om tre brudd på besøksforbud. Det er tilstrekkelig å vise til dommen 3. februar 2025 hvor A ble domfelt for brudd som fant sted 15. og 16. mars 2023 og 26. juni 2024. Det har ikke betydning at dommen ikke er rettskraftig.»

(15) Lagmannsretten gjør deretter rede for hva de tre bruddene består i.

(16) Ved flertallets videre vurdering av om vilkårene for elektronisk kontroll er oppfylt, tas det utgangspunkt i de tre nevnte bruddene på besøksforbud, hvorav altså to fant sted før straffeprosessloven § 222 g trådte i kraft.

(17) Etter ankeutvalgets syn etterlater kjennelsen ut fra dette tvil om straffeprosessloven § 222 g er anvendt innenfor rammene av tilbakevirkningsforbudet i Grunnloven § 97.

- (18) Utvalget er etter dette kommet til at lagmannsrettens kjennelse må oppheves.
- (19) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens kjennelse oppheves.

Kine Steinsvik
(sign.)

Aage Thor Falkanger
(sign.)

Christian Lund
(sign.)